

Remissvar

Angående: *Betänkandet Rektor i fokus – förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap (SOU 2026:4)*

Sammanfattning av ärendet

Åsele kommun är positiv till att stärka rektorernas förutsättningar att genomföra sitt uppdrag, göra det rimligt och hållbart. En lagstadgad definition av rektorns pedagogiska ledarskap har en avgörande betydelse för utbildningens kvalitet, lärarnas möjlighet att bedriva undervisning och för barn och elevers lärande. Införandet av tydligare roller, skärpta behörighets- och utbildningskrav för rektorer, biträdande rektorer och skolchefer ser kommunen som positivt.

Centrala förändringar och deras konsekvenser

Utredningen föreslår ett antal åtgärder för att stärka rektorsrollen och skapa bättre förutsättningar för skolans kvalitet och likvärdighet. Dessa ställningstaganden nedan vill vi särskilt uppmärksamma.

7.1.1

Rektorns pedagogiska ledarskap ska definieras i skollagen

Åsele kommun ställer sig positiv till att rektors pedagogiska ledarskap definieras i skollagen, men känner en osäkerhet kring hur det pedagogiska ledarskapet kan definieras, då förutsättningar ser väldigt olika ut. Det är viktigt att beakta att det inte

alltid är den fysiska närheten som är avgörande. Det handlar om rektors kompetens som rör skolans processer samt huvudmannens och statliga aktörers engagemang som rör utbildningen.

7.1.2

Rektorns ansvarsområde får inte vara mer omfattande än att rektorn kan utöva det pedagogiska ledarskapet

Förslaget är angeläget och välkommet att huvudmannens ansvar för att säkerställa förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap blir tydligare. Kvaliteten på det pedagogiska ledarskapet är i stor utsträckning en fråga om kompetens och hur ansvar fördelas inom organisationen och det komplexa uppdraget, snarare än att det handlar om antalet anställda eller barn/elever.

7.1.3

Rektorn ska ges förutsättningar för det pedagogiska ledarskapet

Vi är positiva till förslaget som ligger i linje med 7.1.2 om rektors ansvarsområde, och även här finns ett mycket stort tolkningsutrymme gällande vilka förutsättningar som krävs för att utöva ett pedagogiskt ledarskap. Vad innebär det att ansvarig skolchef ska säkerställa dessa förutsättningar? Det finns en risk att det som är menat som stöd och utförs som gemensamt arbete och lärande för rektorsgruppen på förvaltningsnivå tar tid från rektors arbete på den egna skolan.

Åsele kommun ställer sig positiv till att huvudmannens ansvar, med hjälp av ansvarig skolchef, säkerställa förutsättningar för rektorns pedagogiska ledarskap. Detta ska särskilt framgå i skollagen. Förslaget förutsätter att varje huvudman har tillräcklig kapacitet och resurser för att möta de ställda kraven. Mindre kommuner kan ha begränsade administrativa resurser, färre stödfunktioner och skolchefer med

nödvändig utbildning och erfarenhet. Det finns risk att detta kan leda till olika förutsättningar för rektorer.

7.1.4

Rektorn ska ha mandat att besluta om ledningsstöd i den inre organisationen

Kommunen tillstyrker förslaget om ökat mandat för rektor att besluta om sin egen inre organisation samt att det förtydligas i skollagen.

7.1.5

Rektorns pedagogiska ledarskap ska inte vara möjligt att delegera i sin helhet

Kommunen tillstyrker förslaget. Det måste finnas ett undervisningsfokus i hela styrkedjan.

7.1.6

Statens skolverk ska ges i uppdrag att ge huvudmännen stöd i arbetet med att säkra rektorsförsörjningen och i att hantera rektorsomsättningen

Vi är positiva till förslaget. Det är viktigt med finansierade statliga satsningar för att skapa långsiktiga lösningar. Vilket kan stärka yrkets attraktivitet och bidra till hållbara arbetsvillkor. Rektorsuppdragets komplexitet och höga krav innebär att rekrytering och långsiktigt kvarstannande i yrket är en strategisk utmaning för varje huvudman.

7.1.7

Nya behörighetskrav för rektorer.

Vi är positiva till att behörighetskraven för rektorer stärks. Förutom kravet på lärarexamen, bör det vara meriterande att man varit verksam inom yrket.

7.1.8

Befattningsutbildningen för rektorer ska genomföras med godkänt resultat

Vi är positiva till att befattningsutbildningen ska genomföras med godkända resultat. Förslaget förstärker huvudmannens ansvar att ge rektorer förutsättningar att genomföra befattningsutbildningen med godkänt resultat.

7.1.11

En rektor ska inte samtidigt kunna vara skolchef

Vi stödjer förslaget att samma person inte ska inneha två ledningsuppdrag som rektor och skolchef samtidigt.

7.1.12

Behörighetskrav och en statlig befattningsutbildning för skolchefer ska införas

Vi ställer oss positiva till att behörighetskrav och en statlig befattningsutbildning för skolchefer införs.

Datum
2026 05 22

Vår beteckning
Dnr: KS-2026-146

Er beteckning
U2026/00068

Adressat
Utbildningsdepartementet

7.2.1

Staten bör ta ett större ansvar för skolans finansiering

Åsele kommun tillstyrker förslaget att staten bör ta ett större ansvar för skolans finansiering.

7.2.4

Rektorer behöver adekvat kompetens för att leda och samordna elevhälsoarbetet

Rektorer behöver adekvat kompetens för att leda och samordna elevhälsoarbetet. Åsele kommun ställer sig bakom utredningens förslag att förtydliga rektors behov av kompetens att leda och samordna elevhälsoarbetet i rektorsprogrammets nationella måldokument.

E.U för Åsele kommun
Yvonné Nordlander
Yvonné Nordlander
Skolchef